

Globalna kineska inicijativa

**'POJAS I PUT' MIJENJA
(ENERGETSKI) SVIJET**

mr. sc.

Ivo Tokić

MBA

Otkako je Kina 2013. godine pokrenula Inicijativu 'Pojas i put', ocjene tog projekta oštro su podijeljene. Zagovornici u Kini i diljem Globalnog juga vide je kao transformacijsku platformu za gospodarsku suradnju koja omogućava izgradnju prijeko potrebne infrastrukture, energetske sigurnost i industrijsku modernizaciju zemljama u razvoju. Nasuprot tome, u nekim zemljama Zapada na nju gledaju skeptično, držeći da je to geopolitički alat ili ekspanzivna strategija osmišljena za proširenje kineskog gospodarskog i političkog utjecaja na osnovi projekata i strateških energetskih ulaganja koji vode u financijske dugove prema Kini.

Činjenica je da je Inicijativa 'Pojas i put' (BRI) brzo napredovala u pomaganju zemljama u razvoju tako da razviju energetske infrastrukturu. Početkom godine konzultantska tvrtka Wood Mackenzie objavila je da su kineske tvrtke od pokretanja te inicijative u zemljama koje u njoj sudjeluju ostvarile energetske projekte ukupne snage čak 156 GW. Naime, u razdoblju 2013. - 2024. kineske tvrtke dovršile su 369 inozemnih energetskih projekata, što predstavlja ulaganje u stranu energetiku u vrijednosti oko 281 milijarde američkih dolara, navodi se u izvješću Wood Mackenziea.

ULAGANJA ŠIROM SVIJETA

Najveći dio tih projekata ostvaren je u Aziji (70%), a slijedi je Afrika s udjelom 15%. Očekuje se da će pet najvećih tržišta u okviru Inicijative - Pakistan, Indonezija, Vijetnam, Saudijska Arabija i Malezija - u sljedećem desetljeću ostvariti znatan rast u snazi vjetroelektrana i sunčanih elektrana. Ti će projekti imati očekivanu snagu 120 GW, za što su

potrebna ulaganja od 73 mlrd. dolara. Od tih zemalja predviđa se da će Saudijska Arabija imati najveću potražnju, s planovima za izgradnju sunčanih elektrana ukupne snage 41 GW i vjetroelektrana ukupne snage 13 GW, navodi Wood Mackenzie.

Ako se uz to uzmu u obzir i dostupni podaci o kineskim izravnim stranim ulaganjima i ulaganjima Kineske razvojne banke (CDB) i Izvozno-uvozne banke Kine, ukupan broj energetskih projekata koje je Kina poduprla izvan svojih granica dramatično raste. Od sredine 2022. godine kineski kapital je podržao 648 elektrana u inozemstvu s ukupnom snagom 171,6 GW, izračunao je Wood Mackenzie. U tim projektima modaliteti sudjelovanja kineskog kapitala uključuju izravna ulaganja u obliku 'greenfield' ulaganja, spajanja i preuzimanja i financiranja duga.

Da bi se razumjelo zašto se BRI tako brzo proširio tijekom malo više od desetljeća, pomaže razumjeti to što je ta inicijativa zapravo i kako se razvila u veliku globalnu igru

Cijeli članak pročitajte u
tiskanom ili '**digitalnom**'
izdanju časopisa.

Pretplatiti se možete na
stranici **shop.ege.hr**